

■ مجموعه چکیده مقالات ■

دومین همایش ملی

بهار ۱۳۹۱

آسیب‌های اجتماعی ایران

بوم‌شناسی تطبیقی بزه در مناطق حاشیه‌ای شهر مشهد (مورد مطالعه: مناطق نوده، نه دره و قلعه ساختمان)

علی یوسفی^۱، حمید مسعودی^۲

پژوهش حاضر به بررسی بوم‌شناختی بزه شهری در سه منطقه از مناطق حاشیه شهر مشهد به نام‌های نوده، نه‌دره و قلعه‌ساختمان می‌پردازد. تحلیل بوم‌شناختی که مدعای اصلی محققین است، تأکید می‌کند شرایط محیطی بر میزان و پراکندگی بزه شهری تأثیرگذار است. لذا، محققین با استفاده از تئوری‌های بوم‌شناختی بزه شهری، با ترکیبی از روش کمی و کیفی به واری این مدعا پرداخته‌اند. نتایج این بررسی که از مشاهدات مستقیم محیطی در مناطق مذکور و انجام مصاحبه با ۱۵۰ نفر از ساکنین محلی در راستای اشباع نظری و همچنین داده‌های ثانویه ذی‌ربط حاصل گردیده نشان می‌دهد، اولاً این سه منطقه از لحاظ متغیرهای اصلی پژوهش و میزان بزه شهری با یکدیگر تفاوت دارند، بطوریکه میزان بزه شهری در قلعه ساختمان بیشتر از نوده و نوده بیشتر از نه‌دره می‌باشد؛ ثانیاً متغیرهای اصلی تأثیرگذار در سه منطقه نیز از نظر فراوانی با یکدیگر تفاوت دارند، بطوریکه در قلعه‌ساختمان بی‌نظمی اجتماعی، در نه‌دره و نوده بی‌نظمی فیزیکی بیشترین تأثیر را بر بزه شهری می‌گذارند؛ ثالثاً، هرچه قدر بی‌نظمی فیزیکی و اجتماعی بالاتر باشد، بزه شهری نیز بالاتر و هرچقدر کنترل رسمی و غیررسمی و روابط اجتماعی بالاتر باشد بزه شهری پایین‌تر است. یافته‌های حاضر مؤید این رهنمود بوم‌شناختی است که با مداخله در خصوصیات محیطی بویژه بی‌نظمی‌های فیزیکی و اجتماعی از یک سو و اعمال برخی از کنترل‌های اجتماعی، کم و کیف وقوع انواع بزه اجتماعی در مناطق حاشیه‌ای را می‌توان تحت تأثیر قرار داد.

کلید واژگان: بوم‌شناسی، بزه شهری، بی‌نظمی فیزیکی، بی‌نظمی اجتماعی، کنترل اجتماعی

^۱ استادیار جامعه‌شناسی دانشگاه فردوسی مشهد (نویسنده مسئول) : yousofi@um.ac.ir

^۲ دانشجوی کارشناسی ارشد پژوهشگری علوم اجتماعی در دانشگاه فردوسی مشهد : Massoudihamid@Gmail.Com